

www.sloopaannemers.nl

Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Postbus 90801

2509 LV DEN HAAG

Onze referentie: 0VERAS-ASB.14217.B

Meteren, 30 december 2020

Betreft: beleidsvoornemens aanpassing asbestregelgeving / Asbeststelsel en review TNO rapport

Geachte Staatssecretaris Van 't Wout,

Op 9 november jl. heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de voorgenomen aanpassing van de asbestregelgeving en het certificatiestelsel. Dat was twee dagen voor het AO Veilig en Gezond Werken. In het AO is uw Kamerbrief niet of nauwelijks inhoudelijk aan de orde geweest.

Het in de Kamerbrief aangekondigde beleid is in belangrijke mate gebaseerd op het TNO onderzoek "Aanknopingspunten voor differentiatie in risico's van werkzaamheden met asbest ten behoeve van beheersregimes" d.d. 5 september 2019. Wij hebben eind vorig jaar zeer kritische kanttekeningen geplaatst bij dit TNO onderzoek. Naar aanleiding daarvan heeft u besloten om een wetenschappelijke review te laten uitvoeren. Alhoewel de uitkomsten van deze reviews als sinds maart 2020 beschikbaar zijn, heeft u deze pas in november gepubliceerd en gedeeld met de Tweede Kamer.

Wij vinden het onbegrijpelijk dat de reviews niet zijn gedeeld met en besproken in het Stakeholdersoverleg Asbeststelsel. In onze brief van 24 september 2019 hebben wij overigens al aandacht gevraagd voor de "wijze waarop de stakeholdersbijeenkomsten door uw Directie worden ingezet om draagvlak te kweken, zonder dat er sprake is van daadwerkelijke betrokkenheid bij de keuzes die worden gemaakt" (brief 9VERAS-ASB.13017.B).

Uw Directie heeft eerder geweigerd om onze vele detailvragen over het TNO rapport, die wij schriftelijk hebben ingebracht, ter kennisname van de reviewers te brengen. U heeft TNO in de gelegenheid gesteld om te reageren op de reviews, maar wij hebben deze mogelijkheid niet gekregen. Onduidelijk en onbegrijpelijk is waarom uw Directie Veilig en Gezond Werken deze procesmatige keuzes maakt.

De reviewers zijn zeer kritisch over het TNO rapport. De conclusies van TNO kloppen niet, missen een goede onderbouwing en de gebruikte blootstellingsdata is onvoldoende representatief en is ook nog eens op onnavolgbare en inconsistente wijze getoetst. Dit zijn precies ook onze kritiekpunten.

www.sloopaannemers.nl

www.vvtb.nl

www.fenelab.nl

Er wordt in uw Kamerbrief slechts in een voetnoot naar de reviews verwezen. U zegt dat de reviews een aantal “aanvullende inzichten” geeft die zijn “meegenomen in de gemaakte beleidskeuzes”. Vager kan niet en volkomen onduidelijk is wat dan precies de aanpassingen zijn geweest in de beleidskeuzes.

Uw beleidsvoornemens zijn gebaseerd op een ondeugdelijk TNO rapport. Volgens de reviewers is het maar de vraag of de indeling in een Groep A en B een adequaat instrument is om onderscheid te maken tussen werkzaamheden die wel en niet door gecertificeerde bedrijven moeten worden uitgevoerd. Enkele reviewers trekken de conclusie dat dit sowieso onverantwoord is.

In uw Kamerbrief wordt ook alvast een voorschot genomen op de concrete indeling in Groep A en B. Asbestdaken worden ingedeeld in Groep A. Ook hier worden de conclusies van de reviewers in de wind geslagen. In een aparte brief aan u en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu gaan we hierop specifiek in (kenmerk OVERAS-ASB.14204.B). Verder blijkt uit uw Kamerbrief dat u van plan bent om saneringswerkzaamheden waar de grenswaarde wordt overschreden in Groep A in te schakelen. Deze keuze is eveneens onbegrijpelijk en leidt tot veel praktijkvragen.

Dat brengt ons bij ons kernpunt dat uw beleidsvoornemens onnavolgbaar zijn. Een echte visie op (de borging van) veilig en gezond werken in de asbestsanering ontbreekt. U geeft telkens aan het Certificatiestelsel Asbest te steunen en in stand te willen houden ter borging van veilig en gezond werken, maar ondertussen verzwakt u zelf het Asbeststelsel ernstig van ‘buitenaf’ en ‘binnenuit’ en wordt daarmee de effectieve werking en geloofwaardigheid aangetast.

U verzwakt het Asbeststel van ‘buitenaf’ door uw onnavolgbare beleidsvoornemens rondom de reikwijdte van het stelsel (zie hierboven). Ook uw handelswijze ter zake asbesthoudende vensterbanken is hier illustratief. Inmiddels zijn er veel vragen en in de toezicht- en handhavingspraktijk zal blijken dat uw beleidskeuzes contraproductief zijn. In een separaat schrijven hebben we hiervoor opnieuw de aandacht van uw Directie gevraagd (kenmerk OVERAS-ASB.14203.B).

Onduidelijk is welk probleem wordt opgelost met het vrijstellen van veel werkzaamheden van de certificatieplicht. Wij hebben er al meermaals op gewezen dat de knelpunten binnen het huidige certificatiestelsel het gevolg is van de keuzes die uw Ministerie zelf heeft gemaakt en binnen het stelsel goed oplosbaar zijn. Bovendien, hoe wordt het publieke toezicht op saneringswerkzaamheden in Groep A straks geregeld en is daarvoor bij de verschillende overheidsinstanties voldoende capaciteit voor?

www.sloopaannemers.nl

Er ontstaat een lappendeken aan risicoklassen, arbeidshygiënische maatregelen (wanneer bijvoorbeeld wel en geen masker dragen) en protocollen. Dat staat op papier misschien mooi, maar in de praktijk gaat dat niet werken. Administratieve lasten zullen toenemen en er komt meer discussie in de praktijk, wat een voedingsbodem zal zijn voor adviseurs en advocaten. De werkgevers en werknemers die het saneringswerk moeten uitvoeren komen hierdoor alleen maar meer onder druk te staan. Uiteindelijk is de borging van veilig en gezond werken het kind van de rekening.

U verzwakt het Asbeststelsel ook van **'binnenuit'**, door uw eigen rol in het Asbeststelsel. Dat vinden wij een kwalijke zaak en dit tast de effectieve werking en geloofwaardigheid van het stelsel aan. Uw voornemens om het stelsel te verbeteren (september 2018) vloten namelijk niet of zijn nog niet eens opgepakt.

Voorstellen van het werkveld om het Certificatieschema te wijzigen liggen ondertussen al meer dan 1,5 jaar bij uw ministerie, maar zijn nog niet afgehandeld. Wij hebben hierover in september en nu opnieuw de dringende aandacht van uw Directie gevraagd (brief kenmerk 0VERAS-ASB.13967a.B). Om nog een ander voorbeeld te noemen: er is een acuut knelpunt betreffende de certificatieplicht DAV voor machinisten betrokken bij asbestverwijdering. Al sinds 2018 zijn er afspraken gemaakt om hierop het Persoonscertificatieschema en het Arbobesluit te wijzigen. Ook dat is nog niet gedaan.

Zoals u merkt, wij maken ons onverminderd grote zorgen over uw beleid. In onze brief aan uw voorganger van 5 november 2019 hebben wij toegelicht dat door uw onduidelijke beleid de risicoperceptie rondom asbest kantelt. Opdrachtgevers denken dat regels veel eenvoudiger zullen worden en dat de veiligheidsmaatregelen om asbestblootstelling te voorkomen overdreven en onnodig zijn. Ook onze werknemers zijn steeds moeilijker te motiveren om de vereiste maatregelen te treffen. Veilig en gezond werken in de asbestsanering is vooral een kwestie van cultuur en gedrag. Dat vereist duidelijke regels, gebaseerd op een helder en consistent overheidsbeleid.

Wij vragen u met klem kennis te nemen van onze zorgen en verzoeken u als volgt.

1. Heroverweeg uw beleidsvoornemens in de Kamerbrief van 9 november jl. op basis van de conclusies van de reviewers. Maak een duidelijke keuze, wat ons betreft vóór het Certificatiestelsel Asbest.
2. Maak haast met de vereiste verbeteringen binnen dit stelsel. Hiermee kunnen snelle verbeteringen worden geboekt, dat is veel effectiever dan uw halfslachtige beleidsvoornemens zonder concrete resultaten tot nog toe en veel onduidelijkheid.

www.sloopaannemers.nl

3. Zorg ervoor dat uw Directie Veilig en Gezond Werken procesmatig de verdere stelselherziening organiseert. Nu is de procesmatige aanpak ver te zoeken. Organiseer echte betrokkenheid en participatie van het werkveld. Er wordt door uw Directie een schijn van betrokkenheid gewekt, zonder dat er sprake is van daadwerkelijke betrokkenheid bij de keuzes die worden gemaakt.
4. Vraag uw Directie om intern en met de Stakeholders de werking en functie van het Stakeholdersoverleg Asbeststelsel te evalueren, inclusief de keuze om de wetenschappelijke reviews 'onder de pet te houden'.

Uiteraard zijn wij graag bereid tot een nadere toelichting. Zoals aangegeven in ons schrijven van september 2020, bent u als vanzelf ook nog steeds van harte welkom voor een projectbezoek. U kunt dan met eigen ogen kunt zien dat veilig en gezond asbestsaneren werk is voor professionals.

Met vriendelijke groet,

K. de Groot
VERAS

B. Jansen
VVTB

Victor van den Hoeven
TC Asbest Fenelab